

Інформація про стан і розвиток страхового ринку України за 2003 рік

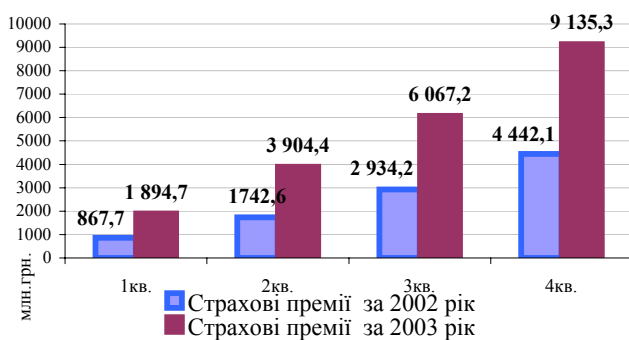
I. Розміри страхового ринку. Ключові показники

1. Кількість страхових компаній станом на 31.12.2003 р. – **357** (за станом на 31.12.2002 р. – **338**). В тому числі **30** страховиків, які здійснюють страхування життя та **327** страховиків, які здійснюють види страхування інші, ніж страхування життя.

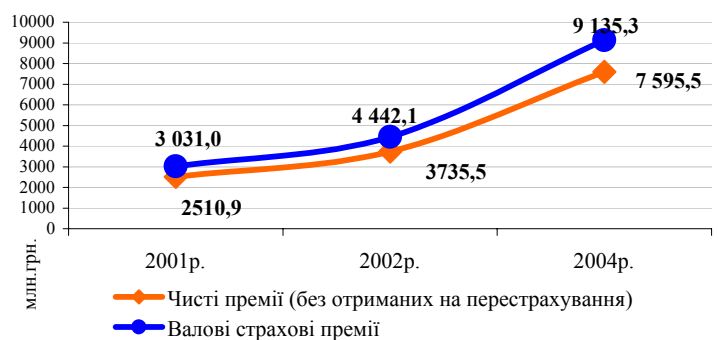
2. Страхові премії

2.1 Загальна (валова) сума страхових премій, отриманих страховиками за 2003 рік становила **9 135,3** млн. грн. У порівнянні з 2002 роком обсяги вказаного показника зросли на **4 693,2** млн.грн. (у **2,1** раза). Сума страхових премій, отриманих безпосередньо від страхувальників, за 2003 рік становила **7 595,5** млн.грн., в тому числі від страхувальників-громадян - **692,3** млн.грн.

Страхові премії (поквартально) наростаючим підсумком за 2002-2003рр.

Обсяги валових страхових премій та чистих премій (без отриманих від перестраховальників) за 2001-2003рр.

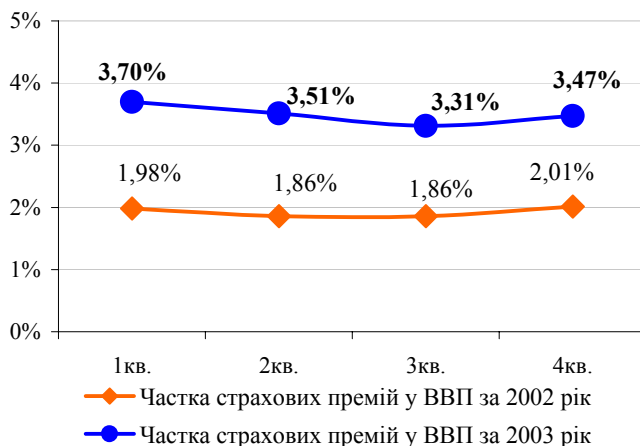
2.2 За останні 3 роки (з 2001 по 2003 рр.) страхові премії зросли в 3 рази в абсолютних цифрах. Темпи приросту страхових премій за 2001-2003 роки: приріст за 2001 р. у порівнянні до 2000 р. становив 42%, в 2002 р. порівняно з 2001 р. - 83,5%, в 2003 р. порівняно з 2002р. - 105,6%.

2.3 Концентрація

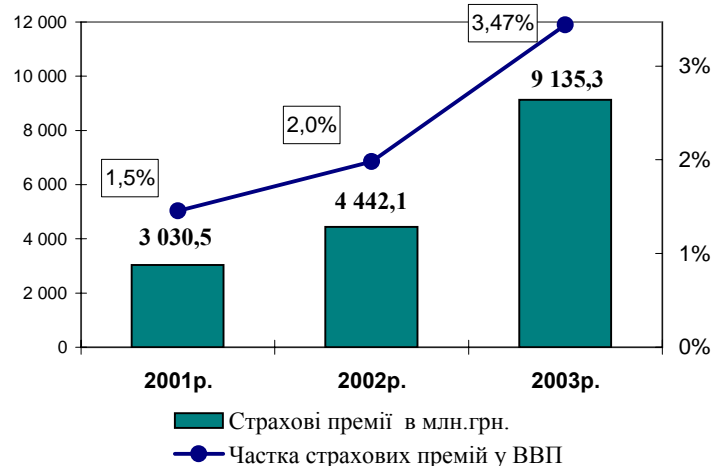
Частка перших трьох страхових компаній по надходженнях страхових премій від загальних (валових) страхових премій по Україні становила 23,1%, за 2002 рік - 18,13%. Величина індекса Херфіндала на страховому ринку України становила 282,1 пунктів (за 2002 рік - 236,1).

2.4 Частка страхових премій у валовому внутрішньому продукті України (ВВП) за останні 3 роки (з 2001-2003рр.) зросла в 2,3 рази. В 2003 році частка страхових премій у номінальному ВВП становила 3,47%.

Частка страхових премій у ВВП (2002-2003рр.) у розрізі кварталів наростаючим підсумком

Страхові премії та частка у ВВП за останні 3 роки (2001-2003рр.)

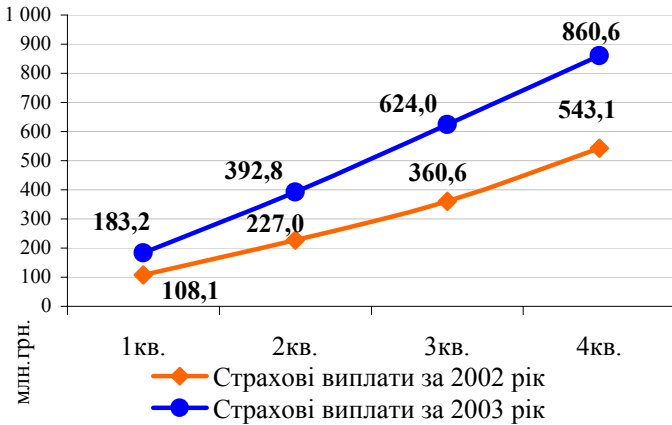

3. Страхові виплати

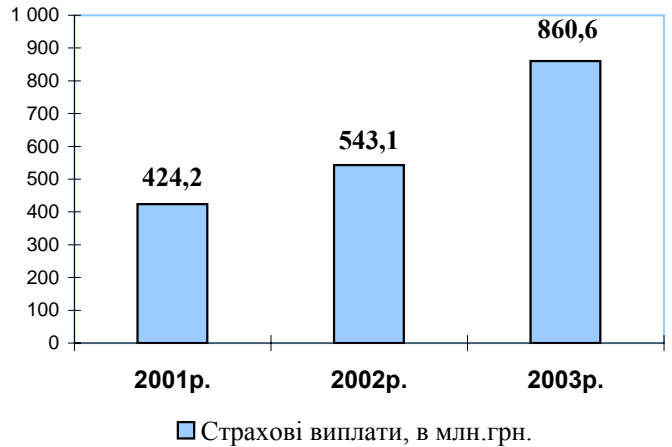
3.1 Загальна (валова) сума страхових виплат, здійснених страховиками за 2003 рік, становила **860,6** млн. грн. У порівнянні із 2002 роком сума страхових виплат зросла на **317,5** млн. грн. (у **1,6** рази). Обсяг виплачених безпосередньо страхувальникам страхових сум/відшкодувань становив 795,4 млн. грн., в тому числі страхувальникам-громадянам **303,5** млн. грн.

3.2 За останні 3 роки (з 2001 по 2003 рр.) страхові виплати зросли більш ніж в 2 рази. Темпи приросту за 2001 р. у порівнянні до 2000 р. становили 4,2%; в 2002 р. порівняно з 2001 р. - 28,0%; в 2003 р. порівняно з 2002 р. - 58,5%.

Страхові виплати за 2002-2003 рр. (поквартально, наростаючим підсумком)

Страхові виплати за останні 3 роки (2001-2003 рр.)

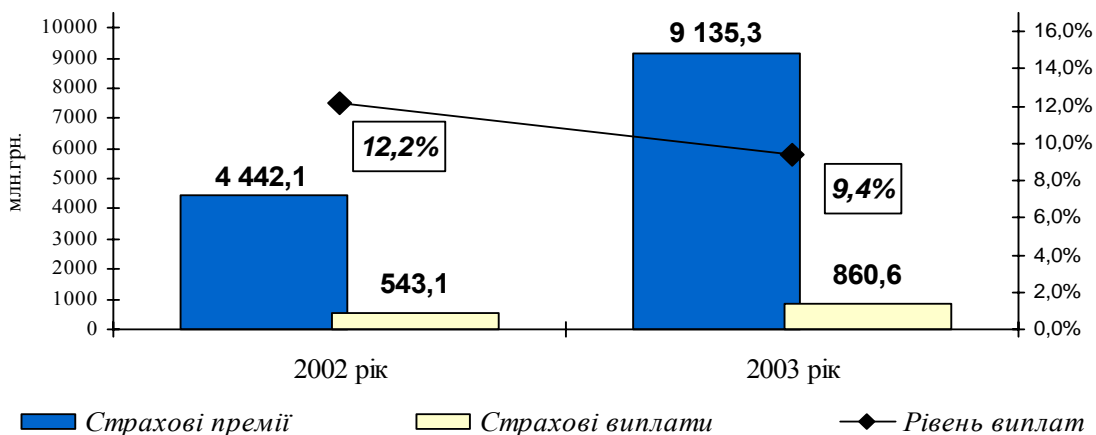

4. Рівень страхових виплат

(рівень страхових виплат розраховується як відношення фактичних виплат до отриманих страхових премій)

4.1 Рівень страхових виплат 2003 рік становив **9,4%**, що в порівнянні з 2002 роком знизився на **2,8%**. Рівень виплат страхових сум/відшкодувань безпосередньо страхувальникам (відношення страхових виплат, які здійснені безпосередньо страхувальникам до страхових премій, отриманих від страхувальників) склав **10,5%**, страхувальникам-громадянам **43,8%**.

Страхові премії, страхові виплати та рівень виплат за 2002-2003рр.

II. Види страхування

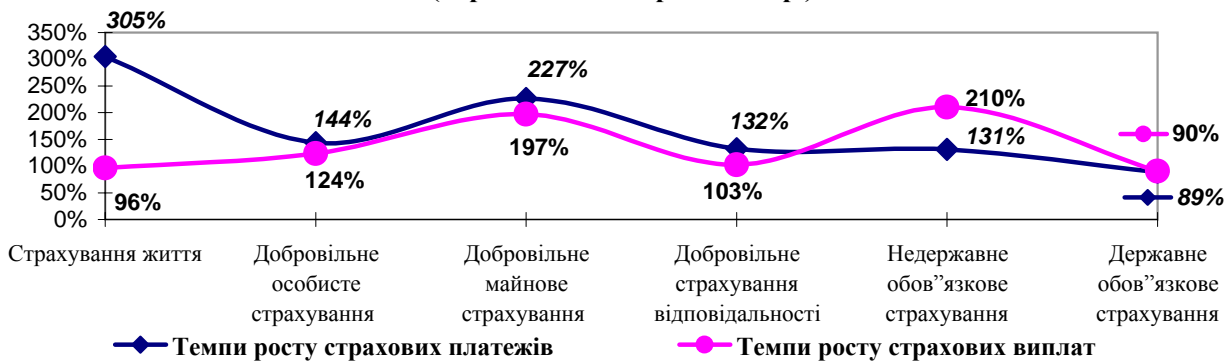
1. Темпи росту страхових премій та страхових виплат за видами страхування

1.1 За 2003 рік у порівнянні з 2002 роком значно прискорилися темпи росту страхових премій з страхування життя - до 305% та добровільних видів майнового страхування - до 227%. В загальній сумі страхових премій добровільних видів страхування 52% (це 4 443,6 млн.грн.) займає страхування фінансових ризиків (48,6% у страхових преміях з усіх видів страхування). Лише за видами державного обов'язкового страхування відбулося зниження страхових премій на 11% проти 2002 року.

Найвищі темпи росту страхових виплат були з видів недержавного обов'язкового страхування - до 210% та добровільного майнового страхування - до 197%. Знизилась темпи росту страхових виплат: з видів державного обов'язкового страхування на 10%, з страхування життя на 4%. Страхові виплати за всіма видами страхування у 2003 році порівняно з 2002 роком зросли в 1,6 раза.

Види страхування	Страхові премії			Страхові виплати		
	2002 рік (млн.грн.)	2003 рік (млн.грн.)	Темпи росту	2002 рік (млн.грн.)	2003 рік (млн.грн.)	Темпи росту
1	2	3	4	5	6	7
Страхування життя	23,90	72,9	305,0%	2,7	2,6	96,3%
Види страхування інші, ніж страхування життя, у тому числі:	4 418,2	9 062,4	205,1%	540,4	858,0	158,8%
Добровільне особисте страхування	257,6	368,2	142,9%	146,8	182,4	124,3%
Добровільне майнове страхування, в тому числі	3 413,8	7 734,4	226,6%	227,4	447,9	197,0%
- страхування фінансових ризиків	1 624,7	4 443,6	273,5%	48,6	165,2	339,9%
Добровільне страхування відповідальності	341,2	451,3	132,3%	54,8	56,2	102,6%
Недержавне обов'язкове страхування	350,5	459,6	131,1%	59,2	124,4	210,1%
Державне обов'язкове страхування	55,1	48,9	88,7%	52,2	47,1	90,2%
ВСЬОГО (всі види страхування)	4 442,1	9 135,3	205,7%	543,1	860,6	158,5%

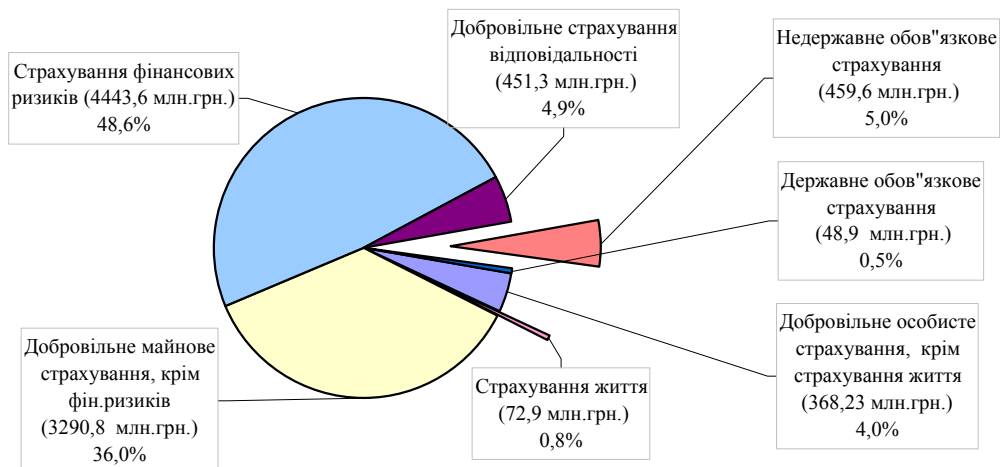
Темпи росту страхових премій та страхових виплат за видами страхування
(порівняння 2003 р. до 2002 р.)

2. Структура страхових премій за 2003 рік

2.1 За 2003 рік структура страхових премій, тобто питома вага страхових премій за видами страхування у загальних (валових) надходженнях страхових премій не змінилася:

- види страхування інші, ніж страхування життя становлять 99,2% (9 062,4 млн.грн.);
- страхування життя - 0,8% (72,9 млн.грн.).

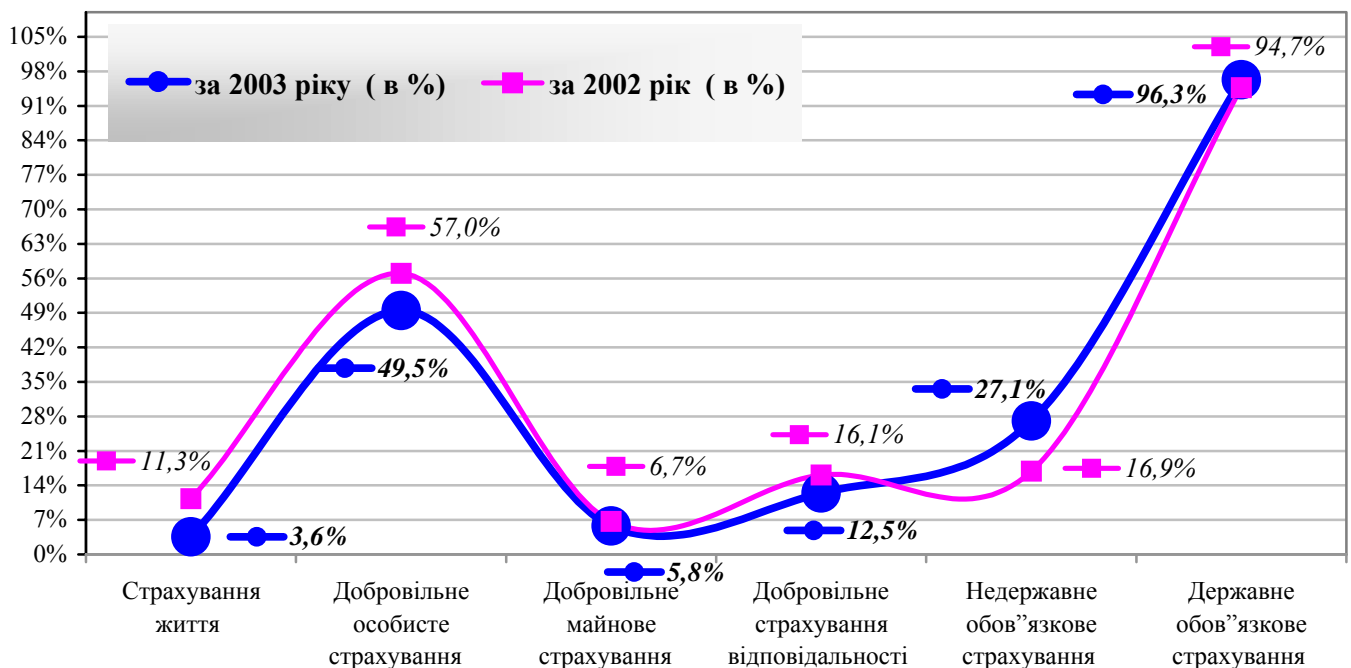

3. Рівень страхових виплат за видами страхування

3.1 За 2003 рік рівень страхових виплат залишається вищим з обов'язкових видів (в тому числі державне страхування) – 33,7% (в 2002 році - 27,5%). За добровільними видами страхування, рівень страхових виплат у 2003 році становив 8,0% та порівняно з 2002 роком знизився на 2,7%.

Види страхування	Рівень виплат	
	за 2002 рік (в %)	за 2003 рік (в %)
Страхування життя	11,3%	3,6%
Види страхування інші, ніж страхування життя, в тому числі:	12,2%	9,5%
Добровільне особисте страхування	57,0%	49,5%
Добровільне майнове страхування, в тому числі:	6,7%	5,8%
- страхування фінансових ризиків	3,0%	3,7%
Добровільне страхування відповідальності	16,1%	12,5%
Недержавне обов'язкове страхування	16,9%	27,1%
Державне обов'язкове страхування	94,7%	96,3%

Рівень страхових виплат за видами страхування

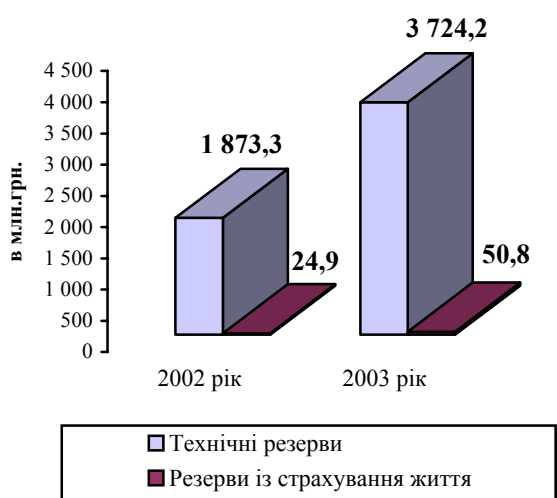
3. Сформовані страхові резерви

Величина сформованих страхових резервів на кінець IV кварталу 2003 року досягла **3 774, 99** млн. грн., що на **1 876,8** млн. грн. перевищує аналогічний показник на кінець IV кварталу 2002 року (у **1,99** раза).

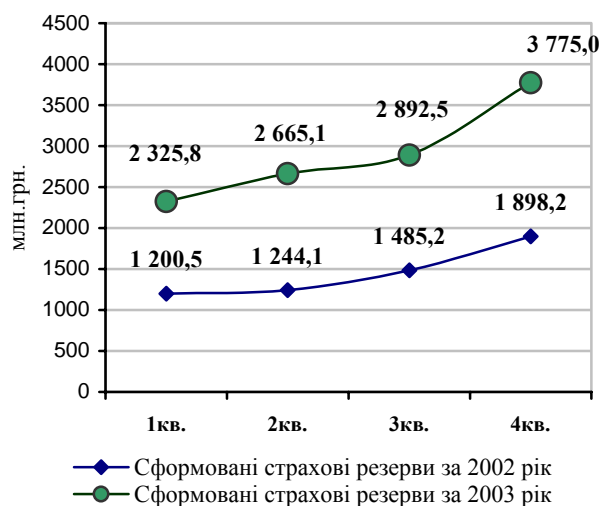
Сформовані страхові резерви

	За станом на 31.12.2002 (млн.грн.)	За станом на 31.12.2003 (млн.грн.)	Темпи росту (в %)
Величина сформованих страхових резервів на кінець звітного періоду, із них :	1 898,2	3 774, 99	198,9%
а) технічних резервів ,	1 873,3	3724,23	198,8%
у тому числі резервів збитків	83,3	66,51	79,8%
б) резервів із страхування життя	24,9	50,76	203,9%

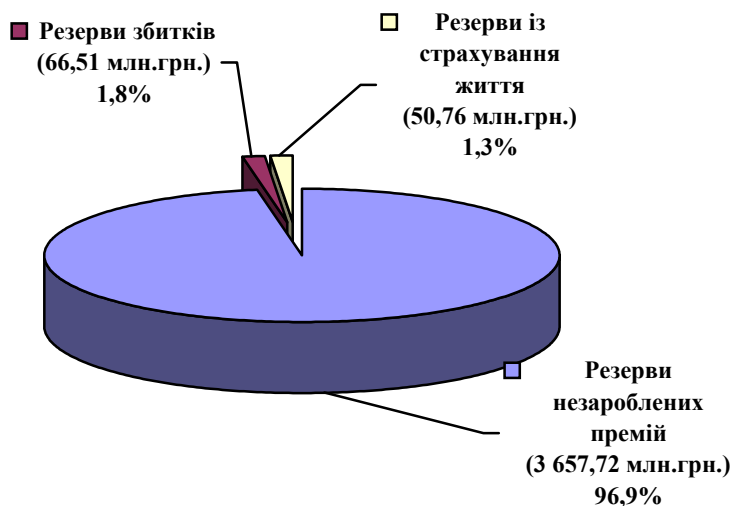
Сформовані страхові резерви

Розмір сформованих страхових резервів на кінець звітного періоду (наростаючим підсумком)

Структура сформованих страхових резервів за 2003 рік

IV. Перестраховування

1. Операції з перестраховування ризиків

1.1 Українські страховики уклали договори перестраховування ризиків за договорами страхування з добровільних та обов'язкових видів страхування (крім державного страхування).

За 2003 рік страховики отримали на перестраховування ризиків від інших страховиків (перестраховувальників, цедентів) **1 539,7** млн. грн., в тому числі від перестраховувальників-нерезидентів **10,6** млн. грн.

За 2003 рік страховики (цеденти, перестраховувальники) за договорами перестраховування ризиків виконання всіх або частини своїх обов'язків перед страхувальниками сплатили **5,4 млрд. грн. (59,3%** від валових страхових премій по ринку), з них:

- перестраховикам-нерезидентам - **3,2 млрд. грн. (34,8%** від валових премій по ринку),
- перестраховикам-резидентам – **2,2 млрд. грн. (24,5%** відповідно).

Найбільші суми були сплачені на перестраховування з добровільних видів майнового страхування (**63,6%** від отриманих страхових премій з цих видів) – **4 854,0** млн. грн., з них за межі України – **2 746,3** млн.грн. У тому числі, з страхування фінансових ризиків – сплачено на перестраховування **3 112,3** млн.грн. (**70%** від премій з цього виду), з них за межі України – **1 944,7** млн.грн.

За договорами з страхування життя сплачено на перестраховування **23,9** млн. грн. (32,8% від премій з цього виду). Майже всі операції щодо перестраховування ризиків за договорами страхування життя проводилися із перестраховиками-нерезидентами.

2. Частки (компенсації) страхових виплат, що отримувалися від страховиків (перестраховиків) резидентів та нерезидентів

2.1 За вимогами страховиків (цедентів, перестраховувальників) щодо сплати (компенсації) страхових виплат за страховими випадками згідно з укладеними договорами перестраховування у страховиків (перестраховиків) резидентів та нерезидентів частини своїх обов'язків перед страхувальниками, українські страховики отримали 248,3 млн.грн., з них:

- **43,2%** від перестраховиків-нерезидентів (на суму **107,2** млн. грн.);
- **56,8%** від перестраховиків-резидентів (на суму **141,1** млн.грн.);

у розрізі видів страхування компенсовано часток страхових виплат:

- **71,4%** з добровільних видів страхування (на суму **177,2** млн. грн., з них нерезидентами **43,2** млн.грн.);
- **28,6%** з видів обов'язкового страхування (на суму **71,1** млн. грн., з них нерезидентами **64,0** млн.грн.).